

Özgür Hayat

Yüreğimizde yeni bir dünya taşıyoruz. Şimdi, şu anda bu dünya büyümekte!

15 Günlük Haber Yorum Gazetesi

16 Ağustos 2003 Yıl:2 - Sayı:32

Fiyatı: 1.000.000 TL

TC'de işgalci olma hazırlıkları

ABD'İN Irak'taki işgaline yardımcı olması için TC'den asker talep etmesi, Irak'a asker gönderme meselesini bir kez daha gündeme getirdi. Savaş çıktıkça iktidar odaklarının "1 Mart Felaketi" olarak adlandırdıkları ve etrafında neredeyse mitolojik bir kurgu oluşturulan Irak saldırısına asker göndermenin reddedilmesi durumunun ve bunun ardından oluşan ABD ile gerginlik gündeminin tekrar meydana gelmemesi için bu sefer "küresel kuvvetler teyakkuzda". ABD'nin Irak saldırısını yönlendiren ve yeni muhafazakârlar (neo-conservatives) olarak anılan yeni yönetici elitinden Wolfowitz'in azarladığı TC ordusu da bu kez daha açık bir politika yürütüyor. Propaganda esaslarından ekonomik çıkarlarına kadar her şeyi daha kesin zeminlere oturtmak isteyen savaşçı iktidarı, mevcut durumu daha incelikli örnek istiyor.

Hükümet, ordu ve egemen medyanın oluşturduğu ittifakın başarısı için AKP içindeki olası "kaçak"ların ve Cumhurbaşkanı Sezer'in "naz"larının halledilmesi gerekiyor. Kaçaklar konusunda; AKP'nin 1 Mart'tan bu yana daha "disiplinli" bir parti hâline gelme konusunda adımlar attığı açık. Ancak, "eve dönüş" yasası gibi önemli hamlelerde AKP'nin hâlen "yüzde yüz performansla" hareket edemediği gözlemlenebiliyor. Bununla birlikte, Erdoğan ve ekibinin geçen sefere nazaran işgale katılma noktasında daha istahlı oldukları da göze batıyor. Ayrıca yaklaşık olarak Eylül'ün başına kadar kullanılabilir olan ikna-propaganda süresi de buna eklenince AKP milletvekillerinin güya direnişinin geleceği de öngörülebilir. Tabii, ormanların katli konusundaki anayasa değişikliğinin referanduma götürülme ihtimali AKP milletvekillerinin yek vücut görüntü

arz etme noktasında derhal ikna edilebilmelerini de sağlayabilir.

Ahmet Necdet Sezer'e dönük egemen medya anti-propagandası da bu aralar hız kazandı. İlk günlerin "dürüst" ve "hukukçu" cumhurbaşkanı, artık, "milletin kaale almadığı, yüzde sıfır virgül sıfır beşlik siyasetçilere akıl danışan" bir adam oluverdi. Egemen medyanın yeni eğlence konusu olan "ulusal sol ile milliyetçi sağın ittifakı" meselesi, cumhurbaşkanının bu tavrından dolayı

Küresel kapitalizmin sadık muhafazakâr demokrati Tayyip Erdoğan, "nazlı" Sezer'i ikna turlarında. TC içindeki iktidar odakları çıkar pastasını iyi paylaşarak Irak'a öyle girmek istiyor. El ele Irak'ı işgale...

da bu denli gündem oluyor. Ancak 12 Ağustos'ta yapılan "yüklenme zirvesi", Sezer'in de hafiften yola geldiğini gösteriyor. Sezer, 1 Mart'tan önce ısrarlı olduğu "uluslararası meşruiyet" ve "oydaşma" ilkesinin üstünde artık o kadar da durmuyor. "Çıkartın meclisten kararı, ben de onaylayayım" çerçevesinde bir karar vermiş durumda. Her şey, TC'nin işgalci güç olmak konusundaki hazırlıklarını tam gaz yaptığını gösteriyor. **DEVAMI 3'TE**

Kapitalizm Avrupa'yı da yakıyor!

AVRUPA'NIN birçok yerinde sıcaklığın sürekli yüksek oluşu ve kuraklık tehlikesi endişelerin artmasına neden oldu. Fransa'nın güneyinde sıcaklıklar 41 dereceye ulaşırken, ortalama sıcaklığı 24 derece olan Başkent Paris'te, pazartesi günü sıcaklığın 37 dereceye varması şaşkınlık yarattı. Almanya'da Frankfurt havaalanında 23. 5 dereceye vardığı görülen sıcaklığın, en son 1982 yılında kaydedilen rekor düzeye çıktığı ifade edildi. Meteoroloji uzmanları güneyde sıcaklıkların 40 dereceye kadar varmasının mümkün olduğunu ifade ettiler. İspanya'da son haftada 40 derecenin üzerinde seyreden hava sıcaklığı, 13 can aldı. Sağlık yetkilileri, son günlerde güneydeki Cordoba ve Sevilla'da 3 yaşlı kadının aşırı sıcak nedeniyle nefes darlığı ve kalp rahatsızlığı çekerek öldüğünü, Cordoba, Seville ve Huelva kentlerinde 4 kişinin hastaneye kaldırıldığını bildirdi. İspanya'da son ölümlerle sıcak hava dalgasında hayatını kaybedenlerin sayısının 13'e yükseldiğini belirten yetkililer, halka uyarılarda bulundu. Sıcaklardaki artış orman yangınlarında da gözleniyor. Özellikle Akdeniz ülkelerinde son yılların en büyük orman yangınları meydana geliyor. Portekiz, Fransa ve İspanya'da muazzam boyutlara ulaşan yangınlar güçlükle kontrol altına alınabiliyor.

Dünya kaynıyor, SAYFA 3'TE

Adada taşlar yerinden oynar mı?

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin, koloni devlet muamelesi yaptığı ve bir tür ilhak alanı olarak gördüğü Kuzey Kıbrıs'ta yıllardır uygulanan Kemalist-muhafazakâr-milliyetçi devlet politikalarının bir uzantısı da Annan projesinin reddedilmesi oldu. Ardından, KKTC ve TC arasında askeri bürokratların aktif rol oynadığı gümrük birliği anlaşması imzalandı.

Türkiye'deki basına Kuzey Kıbrıs'taki ambargoyu kaldırarak ve Kıbrıslı Türklere ekonomik refah sağlayacak bir gelişme olarak yansıyan anlaşma, hem hukuksal içeriği bakımından hem de siyasal nedenleri açısından düşünüldüğünde TC ve KKTC'deki asker ve sivil bürokratların "hem siyaset hem ticaret" amaçlı hamlelerinden biri olduğu görülüyor. Yapılan anlaşmanın içeriği, tam olarak yatırımcı işadamlarının istediği gibi olmasa da! - çünkü bu bir çerçeve anlaşması- sermaye akışını, yatırımların ve ihalelerin önündeki kanuni engelleri kaldırmakla ilgili. Yapılan anlaşmadaki birkaç madde şöyle:

"Türkiye Kalkınma Bankası"

aracılığıyla kredilendirilmeleri uygun görülen büyük projelerin süratle hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulacak yasal ve idari önlemlerin alınması..."

"Kuzey sahil yolu ve Girne Çevre yolu projelerinin tamamlanması..."

"Güzelyurt- Lefkoşe yolunun yatırım programına alınması..."

"THY ve KHTY arasında işbirliğinin desteklenmesi..."

"Reel sektörün desteklenmesi; yatırım, üretim ve istihdam artırılmasına yönelik önlemlerin alınması..."

Alınan kararlardan rahatça anlaşılacağı üzere, Kuzey Kıbrıs'taki insanlardan "istihdam gücü" olarak bahseden devlet büyükleri (!) zaten varolan fiili durumu- ticari ilişkiler anlamında- resmileştirmişlerdir ve ada topraklarındaki yol projelerinden gelecek yeşil banknotların akışını sağlama almışlardır. Gümrük Birliği anlaşmasının hukuki içeriğinin düzenlenme amacı da bu ticari sonuçların doğmasıydı zaten. **DEVAMI 2'DE**

Engelleyici savaş en büyük suçtur

Noam Chomsky, Irak'ı işgalin rezalete mahkum olduğunu söylüyor

BİRBİRİYLE yakından alakalı üç önemli olay Eylül 2002'ye damgasını vurdu. Tarihteki en güçlü devlet olan Birleşik Devletler, küresel hegemonyasını daimi kılacağını belirten yeni bir ulusal güvenlik stratejisi ilan etti. Buna yönelik herhangi bir sorgulama, güçle, ABD'nin en büyük hakimiyet alanıyla bloke edilecekti. Aynı anda, halkı Irak'ın işgali için seferber edecek savaş tamamları çalmaya başladı. Ve yönetimin radikal uluslararası ve yurtiçi gündemini sürdürüp sürdüremeyeceğini belirleyecek olan dönem ortası kongre seçimlerinin kampanyası başladı.

John Ikenberry'nin önde gelen kodaman dergisinde adlandırdığı üzere yeni "empyralist büyük strateji", ABD'yi geçici menfaatlerini "küresel lider, koruyucu ve yaptırımcı oluşunun hiçbir devlet ya da koalisyon tarafından sorgulanmayacağı" tek kutuplu ve kendi yönetimi altında bir dünya düzenine çevirmenin yollarını arayan revizyonist bir devlet" olarak sunmaktadır (1). Ikenberry bu politikaları, dış politika elitinden birçok insanı birleştirerek ABD için dahi tehlike oluşturduğu uyarısında bulunmuştur.

Korunacak olan, bu anlayışa güçlü bir şekilde karşı çıkan dünya değil; ABD'nin gücü ve temsil ettiği çıkarlardır. Birkaç ay içinde yapılan araştırmalar,

ABD'nin korkusunun politik liderlere duyulan güvensizlikle birlikte gözle görülür seviyelere ulaştığını ortaya koydu. Aralık ayında yapılan ve ABD'de hemen fark edilen uluslar arası bir Gallup anketi, Washington'un duyurduğu, Amerika ve müttefiklerinin - özetle ABD-İngiltere koalisyonunun - Irak'a yönelik tek taraflı savaş planlarının neredeyse hiç desteklenmediğini ortaya çıkartmıştı.

Washington, Birleşmiş Milletler'e ABD'nin planlarını desteklemesinin doğru olacağını, aksi takdirde, tartışmalı bir topluluk haline geleceğini söyledi. Yönetimin ilımlılarından Colin Powell savaşta şiddetle karşı çıkan Dünya Ekonomik Forumu'nda ABD'nin "herkesten bağımsız olarak askeri harekate geçme hakkı" olduğunu anlattı: "Bir şey hakkında güçlü hislerimiz varsa ona önderlik ederiz; hiç kimse bizi takip etmeye bile" (2).

Başkan George Bush ve İngiltere Başbakanı Tony Blair işgalin arifesinde yapılan Azores toplantısında uluslar arası hukuk ve kurumlara yönelik küçümseyici tavırlarını vurguladılar. Irak'a değil, Güvenlik Konseyine bir ultimato verdiler: teslim olun ya da işgali sizin anlamsız onay damganız olmadan gerçekleştireceğiz. Ve bunu Saddam Hüseyin ve ailesi ülkeyi terk etse de etmese de

yapacağız (3). Önemli olan prensip ABD'nin Irak'ı etkin biçimde yönetmesidir.

Başkan Bush, Bush doktrini doğrultusunda, Saddam'lı ya da Saddam'sız Irak tarafından tehdit edildiğinde "ABD'nin kendi ulusal güvenliğini garanti altına almak için bağımsız bir güç kullanma yetkisi" olduğunu belirtti. ABD, güçlerini dünyanın ana enerji üretimi bölgesinin kalbine sağlam bir şekilde yerleştirirken, bir Arap yanılması kurtaktan mutlu olacaktı. Resmi demokrasi iyidir; fakat tarih ve günümüzün uygulamaları biraz olsun rehberlik edebilirse, ancak ve ancak ABD'nin arka bahçesinde kabul edilen itaatkar şekliyle.

Büyük strateji ABD'ye engelleyici (preventive) savaş yürütme yetkisi verir; önleyici (pre-emptive) savaş değil. Önleyici savaşın gerekçeleri ne olursa olsun, bunlar engelleyici savaş için geçerli değildir; özellikle de bu kavramın son dönem hayranları tarafından yorumlandığı şekliyle: uydurulmuş ya da hayali bir tehdide karşı askeri güç kullanımı. Böylelikle "engelleyici" terimi bile çok hayırsever kalıyor. Önleyici savaş, basitçe, Nuremberg'de kınanan en büyük suçtur.

CHOMSKY'NİN 11 AĞUSTOS TARİHLİ YAZISININ DEVAMI 6'DA

Laila ve Reina'yı basmak için çok neden var

Çoğu yoksul için, özellikle çalışmayan kadınlar, gençler ve çocuklar için zenginliği ve zenginleri tanıma yolu televizyon ile mümkün olmaktadır. Sosyal ilişki de gittikçe bir bakış ilişkisi haline gelmiştir. Gerçek, kanlı-canlı ilişkilerin yerine karşılıklı bir görmeme, görmek istememe durumu geçmiştir.

'Yoksulluk kültürü'nü ilk defa kullanan antropolog Oscar Lewis'e göre, bu terim "büyük kent merkezlerindeki en yoksul köylülerle en yoksul işçilerin yaşantı tarzlarını açıklar."

Bu anlamda yoksulluk kültürü, egemen sınıfların dayattığı koşullara başkaldırma anlamına gelmez.

Yoksullar karşı karşıya oldukları baskını birbirlerine, karlarına, çocuklarına aşığılama, dayak, tecavüz, cinayet kendilerine alkolizm, intihar gibi edimlerle yansıtır. Bu yok eden şiddeti, sağaltıcı bir kanala sokmak mümkündür. **SAYFA 5'TE**

Politik Avantgardın Serüveni

Dünyanın nice yok-köşesinde çocuk emeğini sömüren ve eko cinayet işleyen markaları satan mağazaların vitrinlerine fırlatılan taşların rüzgarı çağırıştan uçultusu, kırılan camların sesi, yolları kapatan isyancıların haykırışları, ateşe verilen bidonlardan yükselen alevler... İşte size en saf, en has haliyle politik avantgard **HALİL TURHANLI, 8'DE**

II. Bush'un petrol adaleti

II. BUSH'UN "dünyayı daha güvenli bir yer haline getirmek" amacıyla giriştiği operasyonların son ayağı olan Irak'ın özgülürülmesi hareketinin resmi olarak sonlanmasının üzerinden 3 aydan fazla zaman geçti. Irak'a başlatılan saldırılara sebep olarak gösterilen kitle imha silahlarının izine ise hala rastlanabilmiş değil. Zaten zamanında da pek inandırıcı olmayan bu sebep, İngiliz ve Amerikan yönetimlerinin başını ağrıtmaya devam ediyor. Gene de "kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez" düşüncesi, para tanrılarına verilecek kurbanların üst sınırının belirsiz olmasını meşru kıyor. Askerler, siviller, diplomatlar, gazeteciler, bakanlar, şirket yöneticileri birbiri ardına ölüyor, öldürülüyor, susturuluyor, kaybediliyor. İşgalin gerçekten de kitle imha silahlarının varlığı şüphesiyle yapılmış olduğuna bir zamanlar inanmış olanlar bile gelişmeleri gördükçe bu yalanın ne denli komik olduğunu fark etmek zorunda kalıyor. **DEVAMI 2'DE**

Yiyin birbirinizi!

SON ayların tartışmasız sen ilgi çekici olaylarından biri Uzan vakası... Seçim öncesi dönemde kimsenin anlam veremediği bir şekilde aniden ortaya çıkan Cem Uzan, önceden keçice tasarlanmış kıvrak manevraları ve Ahmet San'ı yanında süt dökmüş kediye çeviren festival havasındaki konserli miting organizasyonlarıyla ülke gündemine oturdu. Rumeli Holding veya Uzanlar olarak tanınan bir ailenin Berlusconi örneğinden feyiz alıp "neden biz de yapamayalım ki?"

demeleri üzerine başlayan "holdingi iktidara taşıma" hayali halen devam etmekte olan büyük bir savaşın başlamasına da böylece sebep oldu.

Beklenen hamle elbette çok gecikmedi ve Cem Uzan 1992'de Hasan Celal Güzel başkanlığında kurulmuş olan YDP'nin adını 23 Ağustos 2002'de Genç Parti olarak değiştirerek bu partinin genel başkanlığına geçti. Seçim arifesinde konserli mitingleri ve kendi yayı kuruluşlarından her dakika defalarca yayınlanarak ister istemez

kafalara kazınan ezbere nutuklarıyla belki de seçimlerin en çok konuşulan adamı oldu. Esas sürpriz 4 Kasım sabahı GP'nin aldığı %7,25'lik oy oranıydı elbette, fakat bu seçimde meclise giremediği için "herhalde buraya kadarmış, artık Uzan çekilir bu parkurdan" diyenler yanıldılar.

Seçim bitti ama Genç Parti'nin mitingleri ve televizyonlarda ve gazetelerdeki boy boy ilanları ve propagandası bitmedi. **DEVAMI 3'TE**

Kolektiften bireysele: açık hava sineması

Açık hava sinemaları artık hemen hiç rastlamadığımız ya da rastlasak bile büyük bir "eğlence" kompleksinin kâr amaçlı bir parçası olmaktan öteye gidemiyor. Diğer yandan da televizyona iyice yenilmiş durumdayız. Biz, eski açık hava sinemaları ile

bugünkü karanlık ve kapalı salonların tek farklarının bu fiziksel özellikleri olup olmadığını merak ettik. Hep birlikte çekirdek çitlenen ve beraber kahkahalar atılan sinemaların yerini artık ses çıkarmanın yasak olduğu "bireysel" sinemalar aldı. Eh, bir fark

mutlaka olmalı, dedik. Bunların neler olabileceğini, sinema üzerine çeşitli kitaplarıyla tanınan Giovanni Scognamiglio'ya ve eskiden aktris de olan gazetemiz yazarı Panter Emel'e sorduk. **SAYFA 4'TE**